

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censuris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Svmmarivm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

DECISIO XII.

Ex consl. 22. alias 18.

12 **H**abens Canonatum in Ecclesia cathedrali, cuius fructus, qui in quotidianis distributionibus consistunt, non sufficiunt eidem, ut secundum decentiam suam vivat: ex dispensatione superioris a residentia, & promotione ad ordines excusari potest, donec maiores redditus acquirat, ut in Canonatu, & ordine honeste, & decenter vivere possit. S. Thom. 2. 2. q. 147. art. 4. & Caic. ibi. Ma. ptel. 9. n. 14. & c. 23. n. 42.

DECISIO XIII.

Ex consl. 13. alias 22.

13 **F**ructus beneficiariorum residentium, & morientium in suis Ecclesiis successoribus debentur: non residentium autem sine legitima licentia in scriptis obtenta, & morientium extra suas Ecclesias Camera Apostolica redduntur: nec sufficit iusta causa cum licentia tacita, sed omnino necessaria est ut expressa sit, & in scriptis data, ex Con. Tr. ses. 23. c. 1. de ref. aliis licentia data in foro exteriori non proderit successoribus, sed pro fisco, & Camera Apostolica indicabitur, cum actus sine scriptura factus, in quo lege, vel conventionione partium illa intervenire debet nullus sit, contra etus, C. de fide instr. & glo. in c. de censib. in 6.

DECISIO XIV.

Ex consl. 7. in Novis deest in antiquis.

14 **C**um confensu, & priuata pactione publico in priuaticum dicari nequeat. Ius publicum, ff. de pact. & c. diligenti, de foro compet. Nata. in Man. c. 22. num. 59. ut canonicus absens, distributiones quotidianas percipiat, canonici presentes concedere nequeant, sicut nec ut subdiaconatu carens vocem habeat, Capitulum permittit valeat, & Conc. Trid. sess. 22. c. 4. de ref.

DECISIO XV.

Ex consl. 3. in Novis deest in antiquis.

15 **A**nnumeraria Manualia Missarum, & elemosinarum, & alia his similia emolumenta, nec sub fructibus, redditibus, prouentibus iuribus, emolumentis Canonatorum, nec sub distributionibus quotidianis comprehenduntur, & multo minus quando hæc propter opera extra ecclesiam exhibita percipiuntur.

DECISIO XVI.

Ex consl. 4. in Novis deest in antiquis.

16 **C**anonicus Ecclesie cathedralis super iuribus Canonice sui Romæ litigans, iustam causam non residentiam habere censetur, c. ex parte, de cl. non resid. ad hanc tamen non residentiam necessaria est sui Prælati, vel Papæ licentia, seu scientia, c. ad audientiam, de cler. non resid. ad hoc ut fructus iuste interim lucrari possit, c. Relatū, de cl.

DECISIO XVII.

Ex consl. 20. in Novis deest in antiquis.

17 **C**anonicus etsi frequenter absens ab horis tertie, sexte, & alijs minoribus, quæ in Cathedrali recitantur, ut parochiali inseruiat, quam cum dispensatione simul retinet, dummodo non percipiat distributiones pro illis horis, magnum defectum non committit, cum & Canonico, & Curato liceat per duos menses abesse nec propterea subreptitia dici debet dispensatio, si Papæ narrauerit, se utriusque commodè deseruere posse.

DECISIO XVIII.

Ex consl. 21. in Novis deest in antiquis.

18 **C**uratum beneficium habens quamuis regulariter residere & per se curam exercere teneatur, ex consuetudine tamen immemorabili, vel privilegio induci, & concedi potest, ut eidem per Vicarium, seu Capellanum etiam temporalem, & ad nutum amouibilem inseruiat.

TITVLVS III.

De Præbendis.

S V M M A R I V M.

- 1 Beneficiarius, qua intentione esse debeat suscipiendo ordines.
- 2 Beneficium presbyterum acti requirens si non conferatur presbytero, collatio est nulla.

- 3 Beneficium curatum habens infra annum ordinari tenetur.
- 4 Prioratum Regularem obtinens, quando ordinandus.
- 5 Capellania sine auctoritate ecclesiastica erecta, aut cuius Capellanus ad nutum patroni est amouibilis, non est beneficium ecclesiasticum.
- 6 Dispositio, ut quis quotidie celebret, intelligenda, si bene sit, & deuote poterit.
- 7 Beneficium quodam seculare, aut regulare censendum.
- 8 Canonicus regularis beneficium seculare sine dispensatione habere non potest.
- 9 Vicariatus perpetuus Ecclesie parochiali, dignitati, aut Monasterio vnitus, beneficium curatum censetur.
- 10 Valor beneficii 24. aureos non excedens, licet multa summa illam excedentia impetretur, non est necessario exprimendus.
- 11 Infantes, & pueri ante 14. annum beneficii incapaces sunt.
- 12 Beneficia compatiblea tot ante Concilium Trid. tenere licebat, quot honeste sustentationi sufficerent.
- 13 Gratia beneficalis, tacito etiam bona fide, beneficium obtento, non valet.
- 14 Beneficia plura habere quam decentia personæ requirit, est contra Concilium Trid.
- 15 Confessarius in dubio, habentem plura beneficia, absolueret tenetur.
- 16 Beneficium recipiens animo dimittendi an peccet.
- 17 Vacationis beneficii, Papæ modus narrandus, alias prouiso censetur subreptitia.
- 18 Dies termini in respiratione alternatiue ex mente Papæ, & ex consuetudine in termino computatur.
- 19 Possessor bone fidei, etiam si litiget, presentare potest, secus si mala fidei possessor sit.
- 20 Collatio Canonice penitentialis, ad quem spectet.
- 21 Episcopus retento Episcopatu, quando illud beneficium simplex acceptare poterit.
- 22 Penitentiarius cum speciali præbenda institutus, optare aliam nequit.
- 23 Renunciatio beneficii, ad cuius titulum quis ordinatus est, reseruata pensione, valida est.
- 24 Beneficium curatum acceptans animo non inseruendi ei peccat.
- 25 Habens Capellaniam, quæ residentiam requirit, an aliud beneficium curatum querere possit.
- 26 Missam quotidie dicere obligatus illam salua decentia dicat.
- 27 Beneficium omne sufficiens, cum alio, etiam simplici, incooperabile est, non tamen vacat primum per alterius assensum.
- 28 Abbatia beneficium curatum est, & cum alia Abbatia incompatible.
- 29 Præbende duæ eiusdem Ecclesie, licet altera sit vnita, retineri nequeunt.
- 30 Dignitas etiam prima post Pontificalem cura Canonice quamuis in vna Ecclesia compatibles sunt, in Ecclesijs tamen diuersis post Concilium Trid. incompatibiles sunt.
- 31 Beneficium commendatum, eo modo quo ante Commendam, vacat.
- 32 Beneficia plura in titulum nemo habere potest.
- 33 Possessio pacifica ad alterius incompatibilis vacationem est necessaria.
- 34 Beneficium incompatible per adaptionem alterius quando vacare censetur.
- 35 Beneficium simplex parochialis, per promotionem possessoris ad eam non vacat.
- 36 Beneficia simplicia ecclesie suæ conferre qui potest, poterit etiam vacantia per suam promotionem, resignationem, vel priuationem.

- 34 Clausulæ, dummodo non sint plura, in illegitimorum dispensatione operatur, ut dispensatus unum, vel alterum, & non duo retinere possit.
- 35 Beneficium simplex per alterius incompatibilis affectuionem, quando vacat.
- 39 Beneficia uniformia in una Ecclesia sunt incompatibilia, non autem difformia.
- 40 Thesauraria, & Capellania sub eodem tecto cõpatibilia sunt.
- 41 Beneficia plura simplicia habens nullam cõsurã incurrit.
- 42 Legi bona fide auctoritate sui prælati contraveniens, non peccat.
- 43 Credulitas iusta, quod seruitiũ sit beneficio 40. annis per alium, a residentia excusat.
- 44 Beneficiarius a sententia iniusta priuationis appellans, si secuto compromisso possessionem continuauerit, coram Deo beneficium dimittere non tenetur.
- 45 Natus alibi ob fugam matris beneficium loci domicilij habere potest.
- 46 Possessio triennis de colorato titulo facit verum in utroque foro.
- 47 Dispensatio ad beneficium retinendum expressa una irregularitate, alia tacita, est subreptitia.
- 48 Accessus, & regressus qualiter differunt.
- 49 Pensionis translatio coram persona dignitatem non habete, non valet.
- 50 Pensionem transferens, eam sibi ad uitam reseruando, est simoniacus, sed non excommunicatus.
- 51 Parochus pensione constituta super sua parochiali ea lege ut 50. sibi libera remaneant, ordinaria onera subire tenetur.
- 52 Pensionem habens super beneficio, ad illius ecclesie reparationem tenetur, nisi pensio ab omni onere sit libera.
- 53 Pensionarius stylo curie pensiones decursas de fructibus beneficij a successore petere potest.
- 54 Valor beneficij verus per locationis instrumentum non probatur.
- 55 Beneficiarius pensionem promittens, ad eam etiam non adepta possessione tenetur, inique ab eo pãso accipi potest.
- 56 Pensio beneficalis sine Papæ auctoritate gratis remitti, sed non pretio redimi potest.
- 57 Pensio non est certa portio fructuum, sed ius illos percipiendi.
- 58 Pensio a patre in filium soluta ei, pro quo reseruata fuit certa pecunia, quatuor concurrentibus transferri potest.
- 59 Pensionarius horas recitans, quæ annis clericaliter non viuatur, pensionem tamen non amittit, sicut nec beneficiarius fructus beneficij.
- 60 Pensionem pro laico solus Papa reseruare potest.
- 61 Pensio beneficalis, nec in alium transferri, nec pretio cassari, vel ad longũ tẽpus locari, sine Papæ consensu potest.
- 62 Beneficiarius redditibus abundans, superflua in usus uanos impendens peccat, & restituere tenetur.
- 63 Beneficiarius de patrimonio, & sua industria quæstis, sicut laicus, disponere potest.
- 64 Diuisio fructuum beneficij inter præcessorem, & successorem qualiter fieri debet.
- 65 Distributiones quotidiana horis interessentibus debentur.
- 66 Fructus quibus Canonicus propter absentiam priuandus est, operi pio, iudicis arbitrio applicari possunt.
- 67 Episcopus beneficia deuoluta, & reseruata unire potest.
- 68 Beneficiarij, licet bona laica habeant, de fructibus tamen beneficij se sustentare possunt.
- 69 Fructus beneficiorũ, ut tales, potestati laicæ non subiacent.
- 70 Beneficiarius, qui ex tribus causis fructus restitueret debet, ex una condonationem impetrans, nihil agit.

- 71 Idoneus habitus ad clericatum non censetur statim ad beneficium habilis.
- 72 Edictum publicum proponere, an teneatur episcopus, vacante parochiali.
- 73 Plures parochiales sine dispensatione obtinens, ad illas, et alia beneficia obtinenda inhabilis est.
- 74 Canonicatus, & dignitas in eadem ecclesia ab eodem obtineri potest.
- 75 Capellania perpetua iuris patronatus, ad manualitatẽ per ordinarium reducta, desinit esse beneficium.
- 76 Distributiones quotidiana ab hæretico perceptæ quibus accrescunt.
- 77 Subreptitiã reddit gratiã omnis expressio falsi, quæ Pr in cipem ad facilius eam concedendam mouere potest.

DECISIO I.

Ex cons. 1. in vtrisque.

ET si laicus licite beneficiũ desiderare nequeat pro tempore quo laicus est, & indignus, & incapax beneficij ecclesiastici: c. ex literis, de transact. & c. cum adeo, de rescrip. potest tamen illud desiderare licite pro tempore, quo erit clericus, dummodo illud principaliter desideret, ut Deo seruiat, & secundario ad consequendos redditus, unde honeste viuat; Nec sic obtenturo beneficium necesse est absolutam voluntatem habere percipiendi sacros ordines, existente necessitate, vel utilitate ecclesie, sed sufficit habere voluntatem absolutam subeundi omnia onera beneficio de præcepto incumbentia tempore quo illud tenuerit, & assumendi sacros ordines iubente superiore; ex Gl. & communis in summa distin. 74. vel relinquendi beneficium.

DECISIO II.

Ex cons. 2. aliis 8.

Cum beneficium presbitero conferendum, vel presbiterum actu susceptum tempore collationis, vel solũ gratiam habilem ad suscipiendum presbyteriũ require re possit; Gl. in c. cui de non sacerdotali, & c. ei cui, de præben. 6. collatio beneficij actu presbiterium requirentis, si nõ presbitero fiat, nulla est, nec aliquos consequenter beneficij fructus lucratur; Arg. c. 1. de reg. iur. in 6. secus tamen si presbiterium actu in collatio non requirat, tunc enim satis est ut habenti ætatem, & qualitates requisitas a Concilio Trid. sess. 24. c. 4. de rescrip. conferatur: qui si infra annum non promoueat, voce, & suffragio in Capitulo carebit, & dimidium distributionum quotidianarum etiam diebus, quibus interest officijs Diuinis, & horas canonicas recitat, amittit ad easq; restituendas cogi potest, Cle. ei qui 2. responso, de æta. & qualit.

DECISIO III.

Ex cons. 3. deest in Nouis.

Beneficium curatum ante ætatem accipiens, aut eius possessionem sine titulo Canonico, vel non viuens clericaliter, vel horas recitare omittens, peccat mortaliter, beneficium acceptando ante ætatem, & horas omittendo, dummodo credat se ad eas recitandas teneri, cum contra conscientiam faciat, ad eas tamen dicendas talis verè non tenetur, eo quod beneficium vere non habet, cum collatio beneficij ante ætatem omnino sit nulla, ex Conc. Trid. sess. 24. c. 4. de rescrip.

DECISIO IV.

Ex cons. 4. aliis 13. de electione.

Habens beneficium curatum, vel Prioratum regularem monachorum Nigrorum, cui annexa est cura per eundem exercenda infra annum ad sacerdotium promoueri tenetur, alias ipso iure beneficio obtento priuatur, c. licet canon. de elect. in 6. Clem. ne in agro, §. ceterum, de statu monach. & Feder. consil. 250.

DECISIO V.

Ex cons. 5. & 6. aliis 5. & 7.

Capellania sacerdotalis, quæ vel sine auctoritate ecclesiastica erecta est, vel cuius capellanus ex fundatoris voluntate, ad nutũ patroni amouibilis est, beneficiũ ecclesiasticum non censetur, eo quod omne beneficium ecclesiasticum, & auctoritate ecclesiastica fundari, & perpetuum

D 2 tuum